

# امتحان نهايى

خوليوكورتاسار

ترجمة مصطفى مفیدی



## یادداشت مترجم فارسی

سبک به ظاهر از هم گسیخته رمان امروز، که البته چند دهه از تولد آن می‌گذرد، به یک معنی بازتاب گستاخی در اندیشه و آرمان، فروپاشی ارزش‌های سنتی و باورهای جزئی کهن است. هماهنگی و انطباق شکل با محبتان همین را ایجاد می‌کند. تولد خر دورزی، سایه انداختن خردگرایی بر علم و فلسفه، و نیز بر ادبیات، که زمان آن در واقع به عصر نوزایی برمی‌گردد، در قرن بیستم، به خصوص نیمة دوم این قرن میوه‌های خود، گرچه نه چندان شیرین، اما موافق طبع اهل ذوق و خرد، را در قلمرو ادبیات به بار آورد، و در واقع بهتر است بگوییم عالی ترین جلوه‌اش را نشان داد. اگر بخواهیم پیام عصر نوزایی و جنبش نوزایی را در یک کلمه خلاصه کنیم، این کلمه یک چرانی بزرگ است، و به سخن دیگر یک تردید بزرگ: تجدید نظر در همه باورهای کهن (و البته باید تأکید کنم که دامنه این باورهای کهن، به باورهای جزئی قرن نوزدهم هم قابل تسری است)، سؤال کردن و باز هم سؤال کردن، شک کردن و باز هم شک کردن. تردید و پرسش بزرگی که با جنبش نوزایی شروع شد و سیر تکامل و رشد خود را در همه زمینه‌های هنر و ادبیات طی کرد، تابوها را شکست، با سنت رو در رو شد. و در مسیر خود انقلابات سیاسی و ادبی و هنری را پشت سر گذاشت و از آنها بار و بار بیشتری گرفت، اما بار و باری که چون میوه درخت ممنوع تنها‌ی انسان و بی‌پاسخ ماندن اساسی ترین پرسش‌های او را بیشتر عیان کرد.

تردید و سرگشتگی، احساس تنها‌ی و بی‌پناهی در کیهانی بی‌منتهی، بحران ارزش‌ها و باورهای، که همان‌طور که گفتم سرآغازش را در نقطه عطف بلوغ خرد و

"Il y a terriblement d'années, je m'en allais chasser le gibier d'eau dans les marais de l'Ouest - et comme il n'y avait pas alors de chemins de fer dans le pays où il me fallait voyager, je prenais la diligence..."<sup>۱</sup>

کلارا که از در کلاس بیرون می‌رفت فکر کرد که فرصت خوبی است، و امیدوارم خیلی خیلی بک شکار کنی. دیگر نمی‌توانست صدای خوانشگر را بشنود. چه شکفت آور بود انزوای اتاق‌های خانه داستان؛ فقط کافی بود دو سه متر به عقب برگردی تا وارد سکوت همهمه گونهٔ تالار شوی. به طرف راه‌پله قدم برداشت ولی، دودل و مردد، با رسیدن به سرسرای دیگر، متوقف شد. از آنجا می‌توانست صدای خوانشگرها در بخش A را که به رمان انگلیسی امروز مربوط بود، بشنود. ولی احتمالش کم بود که خوآن<sup>۲</sup> در یکی از این کلاس‌ها باشد. آنچه موجب ناراحتی می‌شد این بود که هیچ نمی‌توانستی سر از کار او دربیاوری. سپس تصمیم گرفت برود و نگاهی بیاندازد تا مطمئن شود، و در این حال دفتر یادداشتی را در دست می‌فرشد. به سمت چپ

۱. خیلی سال پیش، برای شکار پرنده‌گان و حشی در باتلاق‌های غربی راه افتادم – و چون در آن سرزمینی که من می‌خواستم سفر کنم، راه‌آهنی نبود، کالسکه‌ای کرایه کردم...

2. Juan